

Kdor ima važno delo, ne bo poklican v vojno

Washington, D. C. — Če bodo Zed. države kdaj zapletene v vojno in bo kongres sprejel postavbo za splošen nabor po deželi, bodo taki, ki opravljajo kako važno delo, izvezti in oproščeni vojaške službe. Armadno in mornariško poveljstvo smatra, da je izdelovanje orožja in municije prav tako važno kot so vojaki sami in pridobivanje živeža prav tako važno kot vojskovanje. Zato je treba gledati, da dežela nima sarmadno, ampak tudi ljudi, ki skrbijo za življenje in zdravje, ki skrbijo za zdravje in preživljanje civilnega prebivalstva,

Ameriški komunisti ne bi podpirali Zed. držav v vojni

Washington, D. C. — Pred Diesovim odborom je pričal William Z. Foster, načelnik ameriške komunistične stranke, ki je izjavil, da ne bi podpiral Zed. držav, če bi šle v kako "imperialistično" vojno, to je na strani Anglije in Francije. Ko ga je kongresnik Dies vprašal, na kateri strani bi bil Foster, če bi izbruhnila vojna med Rusijo in Zed. državami, se je Foster izvil rekoč, da je on za obrambo Zed. držav in za ohranitev njih narodne neodvisnosti in demokratskega sistema vlade, dokler se končno ne uvede socializem.

Potem ga je Dies vprašal, če bi v sedanjih vojni podpiral Zed. države. Nato je Foster odgovoril, da jih ne bi podpiral, če bi šle Zed. države v vojno na imperialistični bazi.

Zatem ga je Dies direktno vprašal, če bi podpiral to vlado, če bi šle Zed. države v vojno na strani Anglije in Francije. K

ne samo za armado, je zapisano v točkah glede naborne postavbe.

Zato se bo vzelo v vojaško službo samo take, ki se jih lahko pogreša, ne da bi pri tem trpela ekonomska in družabna struktura dežele. S prvim pozivom bi bilo vpoklicanih 11.000.000 mož v starosti od 21 do 30 let. Od teh bi jih izbrali 4.100.000, ki bi bili v razredu 1, vsi drugi bi bili pa v 2. razredu, namreč taki, ki so potrebni pri raznih delih, ki morajo skrbeti za svoje itd. Naborna postava pa nadalje pravi, da pri tem izbiranju ne sme igrati politika nobene vloge.

temu je Foster odgovoril, da smatra to za imperialistično vojno, in da ne bi podpiral Zed. držav. Poslušalci so živahno aplavdirali, ko je Dies naznanil, da je konec zaslisanja in da bi se morala komunistična stranka v Zed. državah razpustiti.

Foster je tudi odobral pogodbo med Rusijo in Nemčijo, narkar mu je Diesov odvetnik bral izrcep izjave komunistične internacionale iz septembra 1936, ki pravi: "Vsaka dežela, ki napravi pogodbo s Hitlerjem, bi morala pomniti, da se postopa z nemškimi prebivalstvom enako, kot se je z nemškimi socialdemokrati, centralno stranko in nemškimi socialisti."

Ko ga je nato Dies vprašal, če bo taka usoda zadela tudi Rusijo, ki je napravila pogodbo z Nemčijo, je bil Foster v zadregi in je končno rekel, da niso vse pogodbe enake.

Suhači so prepričani, da pride prohibicija nazaj

Rochester, N. Y. — Tukaj zboruje 1.700 delegatov znane National Women's Christian Temperance unije, ki bo ob tej priliki tudi počastila 100 letnico rojstva Frances E. Willard, ki je ustanovila to unijo. Glavna govornica pri otvoritvi konvencije je bila Mrs. Ida Smith iz Evanston, Ill., predsednica unije, ki je izjavila, da ni nobenega dvoma, da bo prišla prohibicija nazaj v Zed. države, samo ne ve se še kdaj.

Mrs. Smith je pozivala delegatinje, naj vztrajajo pri svojem delu in naj predvsem gledajo, kakšne javne uradnike se bo volilo drugo leto. Volitve mestnih, državnih in federalnih uradnikov drugo leto bodo pokazale, če imajo zagovorniki prohibicije še kaj moči in če napredujejo.

EVROPA ČAKA NA BOJ V KONGRESU

Washington, D. C. — Danes, v ponedeljek, opoldne se prične v senatu boj za spremembo nevturalne postavbe. Boj bo veliko bolj vroč kot je bil za priznanje Lige narodov, katero je priporočal Woodrow Wilson in ki je bil v boju poražen. Iz Evrope se po-

KDO, NEKI BO IZVOLJEN?

Kdo bo jutri izvoljen oziroma nominiran? To je danes vprašanje na ustih vsakega, ki se zanima za volitve. Uganko imajo v rokah volivci, to se razume. Vendar pa se že naprej ugiblje in prerokuje izid volitev po raznih znamenjih, ki jih razumejo samo politiki, karji, ki včasih tudi uganajo. Takole misli urednik Cleveland Pressa v soboto, da bo izpadla nominacija:

Sedanji župan Burton bo gotovo nominiran. Za njim bo pa dobil največ glasov demokrat Dixon, ali pa republikanec O'Donnell. Med tema dvema bo šla tekma. Toliko pa pravijo, da če bi bil samo en demokratski kandidat, bi bil Dixon gotovo nominiran. Adam Damm bo dobil četrto mesto in komunistka Land bo pa na zadnjem mestu.

Vseh volivcev ne pričakujejo nad 175.000, kar je jako malo. Pred štirimi leti se jih je udeležilo 250.000.

Kar se tiče councilmanskih kandidatov pše Cleveland Press v soboto, da bodo nominirani sledeči: (omenjamo samo slovenske varde)

2. varda: George Travnikar, ali Howard Ernst, ali Jack North.

10. varda: Edward Pucel, ki nima protikandidata.

15. varda: Vincent Hefferman in William Rogers, ali pa Carl Probek.

23. varda: John M. Novak in Edward Kovačič, ali Ralph Butala.

28. varda: Michael Lucak in Hugh McFarland.

31. varda: Emil Crown in George McDonough.

32. varda: Anton Vehovec in Ann Dorington, ali Carmen Arezone.

33. varda: Thomas Gunning in James Donnelly.

Vlagateljski odbor

V torek večer 2. oktobra se vrši seja vlagateljskega odbora North American Mortgage Co. Seja je v starem poslopju SND ob 7.30.

Važna seja

Danes zvečer se vrši redna seja društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ. Asement se bo pobiralo že ob šestih zvečer, seja se pa prične ob osmih.

Mr. Korošec se priporoča

Mr. Anton Korošec naznanja, da stiska grozde in prodaja fin most na 6629 St. Clair Ave. Ima tudi dobre sode.

Človekoljubna naloga gostilničarjev

Na državni konferenci za splošno varnost, ki se vrši v hotelu Hollenden v Clevelandu, je govoril Lewis MacBrayne iz Bostona, generalni manager varnostnega končila. Ta je rekel, da bi morali dati gostilničarji varno spremstvo iz gostilne pa do doma vsakemu, ki se ga pri njih nalezje. S tem bi preprečili mnogo nesreč, ker se ravno pijanim osebam pripeti toliko nepravilnosti, da bi bilo tudi v korist gostilničarjev samih, je rekel MacBrayne, "ker gotovo hočejo, da pride dober odjemalec zopet nazaj."

Poljska vlada se je odpovedala

Bucharest, Rumunska, 30. sept. — Ignac Moscicki, predsednik poljske vlade, se je danes odpovedal ter izročil svojo oblast Vladislavu Rakiewiczu. Senator Avgust Zaleski bo pa prevzel mesto ministra za zunanje zadeve, Joseph Becka.

Stem, da se je odpovedal predsednik Moscicki, se bo lahko v tujemstvu ustvarila nova poljska vlada, ki bo lahko v neprestani zvezi z Anglijo in Francijo. Dosedanja poljska vlada namreč ne sme zapustiti Rumunske, ker je tako ukazala Nemčiji.

Tedenski vozni listki

Družba ulične železnice je naznanila, da bo uklinila tedenske vozne listke in na vseh progah vpeljala zopet navadno vozino. Pred dvema letoma je ulična železnica predlagala mestni zbornici \$1.35 za vozne listke in 9 centov za vozino. Mestna zbornica je bila pa proti temu, narkar je družba zopet vpeljala \$1.25 za vozne listke.

Vile rojenice

Pri družini Mr. in Mrs. Steve Jakša, 1171 Norwood Rd., so se ustavile vile rojenice in pustile za spomin krepkega sinčka. Mati in dete se prav dobro počutita v Mt. Sinai bolnišnici. Naše čestitke!

Iskreina zahvala

Edward J. Kovačič, kandidat za councilmana 23. varde, se želi tem potom iskreno zahvaliti vsakemu, ki se je udeležil družabnega večera pod cerkvijo sv. Vida zadnji petek, zlasti pa onim, ki so tako neutrudljivo delali, da je bila prireditelj tako izredno uspešna in da je bila udeležba tako sijajna.

Slovaški polk ni hotel iti na Poljake

Zilina, Slovaška. — Vojak nekega slovaškega polka pripoveduje, kako je za las manjkalo, da ni bil ves polk pokosen od nemških krogel, ker se je uprl in ni hotel iti v boj proti Poljakom. V polku so bili sami Slovaki in ko je prišlo povelje, da morajo na Poljsko, se je zbral ves polk, kakih 3.000 mož na vežbališču in začel prepevati slovaške in češke pesmi. Častniki so jim nato ukazali iti nazaj v barake, kamor je prišlo od nemškega poveljnika v Kremnici povelje, da gredo v vojsko ali pa bo vsak mož ustreljen. Polk se pa ni udal in zjutraj bi bili pričeli Nemci z eksekucijo, da ni polka rešil slovaški vojni minister Csatos, ki je posredoval pri nemški vladi. Polk je nato ostal v garniziji do zadnjih dni.

Hitler bo sklical državni zbor

Berlin, 30. sept. — Hitler je imel danes važna posvetovanja s člani svojega kabineta in člani generalnega štaba. To je pripravila za Hitlerjev govor v državnem zboru, katerega je sklical za ta teden. Tedaj bo Hitler povedal svoje cilje za slučaj, če Anglija in Francija ne bosta hoteli pristati na premirje vzpričo najnovejše pogodbe med Rusijo in Nemčijo.

Vendar, kakor se trdi v Nemčiji, Hitler ne bo poslal ponudbe za mir v Anglijo in Francijo menec, če hočejo zavezniški kakega pojasnila, naj se obrnejo za informacije v Moskvo. Toda če se bodo pričela kaka pogajanja, ne bo prišlo na vrsto vprašanje Poljske, ker je to vprašanje z Nemčijo in Rusijo že zaključeno.

Vol med občinstvom

Pri včerajšnji popoldanski cirkuški predstavi v mestnem stadionu je prišlo do razburljivih prizorov, ko je podivjan vol ušel cowboyem, preskočil 4 čevljevisoko ograjo in se zapodil med preplašeno občinstvo. Ljudje so se razpršili na vse strani, ko so videli, da jih namerava počastiti podivjano govedo s svojim iskom. Pri tem je bilo več oseb ranjenih, toda nihče nevarno. Cowboyi so končno vola prijeli in zvezali.

Važna seja

Podružnica št. 18 SZZ opozarja vse članice, da se udeležijo jutri večer seje v navadnih prostorih. Seja se prične ob sedmih, potem bo pa prijeten card party.

Storite jutri svojo državljansko dolžnost

Volivna kampanja za primarne volitve je končana. Ni bila posebno huda in ozračje ni napojeno z vonjem po gnojnicah. Državljeni so imeli priliko slišati večinoma vse kandidat ali vsaj brati njih objube in namere, če bodo izvoljeni.

Naš list se je vzdržal dozda vsakega direktnega priporočila v posebno korist tega ali onega kandidata, tako pri županskih kot councilmanskih kandidatih.

Kar se tiče županskih kandidatov lahko državljani izbirajo. Imajo dva demokratska, dva republikanska in enega

dala svobodna Amerika.

Volite za osebo, ki se vam zdi najbolj zmožna za urad, katerega kandidira. Tako boste izbrali izmed vseh številnih kandidatov samo dva kandidata za župana in v vsaki varodi po dva kandidata za councilmana. Pri glavnih volitvah 7. novembra boste pa izbirali med tema dvema.

Polagali vam bi na srce, da ne prezrete slovenskih kandidatov, kjer imate priliko voliti zanje. Niso prav nič manj sposobni kot so drugi. Le potem bo naš narod politično močan, če bomo spravili svoje ljudi v javne urade.

Nemčija bo torpedirala vse, kar ji bo prišlo pred oči

Hitler je nenadno poklical Ciana v Berlin

PAPEŽ JOČE NAD USODO POLJSKE

LONDON, Anglija. — Angleška admiraliteta je naznanila, da se je slišalo iz Nemčije radio poročilo, da bo odslej Nemčija smatrala vsako angleško ladjo za bojno ladjo. Nemški radio je govoril sledeče:

"Več angleških trgovskih ladij je napadlo nemške podmornice. Dozdaj so nemške podmornice spoštovale mednarodne postavbe in vselej posvarile trgovske ladje pred napadom. Odslej bo pa smatrala Nemčija vsako angleško ladjo za bojno ladjo in jo napadla brez svarila."

Iz zapadne fronte se ne poroča o drugi aktivnosti kot od precej hudem topniškem ognju od nemške in francoske strani.

Težki oblaki nad Balkanom so se nekoliko razpršili, ko je dospel romunski zunanji minister v Moskvo, medtem ko je hitel laški zunanji minister Ciano v Berlin. Obisk Ciana v Berlinu je zavil v temo in nihče ne ve pravega vzroka. Diplomati sodijo, da se bo Hitler razgovarjal z laškim zunanjim ministrom o nemški in ruski mirovni ponudbi na zavezniške in da bo Italija igrala pri tem vlogo posredovalca.

Nekateri so tudi mnenja, da Hitler ne vidi nikakega uspeha za svoje mirovne ponudbe in da bo skušal pregovoriti Mussolinija, da prekine svojo nevtralnost in stopi z vojsko odločno na stran Nemčije in Rusije.

CASTEL GANDOLFO, Italija. — Papež Pij je v soboto sprejel v avdienci kakih 50 Poljakov, ki so vsi tužni in obupni pripovedovali sv. Očetu o žalostni usodi svoje domovine, ki leži danes strta na tleh. Papež je bil globoko ginjen in ko je v iskrenih besedah tolažil Poljake, je moral večkrat prenehati, da je vzel očala z obraza in si obrisal solze, ki so mu zalivale oči, ko je govoril, kako silno mu teži srce dejstvo, da si je na vse mogoče načine prizadeval preprečiti vojno, pa mu ni uspelo.

Sv. Oče je pohvalil hrabrost poljske armade in je obljubil, da bo prosil ves katoliški svet, naj pomaga razbiti Poljski. Nadalje je papež pozivljaj poljske duhovnike, naj še naprej stojijo pri narodu in mu pomagajo v teh tužnih dneh.

Za pokojnino bomo glasovali pri glavnih volitvah

Columbus, O. — Takozvani Bigelow predlog ima dovolj podpisov, da bo dan 7. novembra na volitev obhiskim državljanom. Če bo dobil dovolj glasov, bo dobil vsak moški, ki ne dela in je star 60 let, od države pokojnino v vsoti \$50

na mesec, oženjen par pa \$80. Predlog je dobil več kot 300.000 podpisov, potrebuje jih pa 241.188, da gre lahko na glasovanje. Edino sodnija lahko zdaj še prepreči, da predlog ne bi šel na glasovanje. To pa le, če uvidi, da ni postaven ali kaj podobnega.

Suhaški agent oropan

Russell P. Stewart iz Lima, O. je stopil včeraj ob 4 zjutraj v neko gostilno na 82. cesti, blizu Carnegie Ave. Hotel se je prepirčati, če bo lahko kupil žganje po prepovedanem času. Več njegovih pomočnikov je čakalo zunaj, da bodo napovedali aretacijo, če bi se žganje serviralo. Ko je bartender že serviral žganje, so vstopili agentje in bartender je nekaj zasumil. Povabil je Stewarta, naj gre z njim ven, kjer mu bo dal žganje rekoč, da so vstopili možje od policije. Ko sta prišla na dvorišče, so ju napadli neznanici. Bartender je ušel, agent je pa dobil nekaj krepkih udarcev, vzeli so mu uro, \$60 v gotovini, ček za \$76 in njegov uradni znak.

Seja v Euclidu

Jugoslovanski progresivni klub v Euclidu sklicuje za danes zvečer ob osmih sejo v Društvenem domu na Recher Ave. Vsi člani so prošeni, da se udeležijo, ker je seja zelo važna.

KRVAVA BITKA MED LETALI

London 1. okt. — Nad nemško, na tla tri angleška letala in dva obrambeno črto, takozvano Siegfried črto, se je včeraj vnela med angleškimi in nemškimi letalci Nemci izgubili dva letala, so se ostala letala pognala v beg proti domu.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

-88 No. 229, Mon., Oct. 2, 1939

Za vzgojo odraslih oseb

Za vzgojo odraslih oseb so Zedinjene države tekom zadnjih treh let več žrtvovala kot pa se je potrošilo v Ameriki tekom prvih sto let obstanka naše republike. To vzgojo odraslih oseb so ponesli med narod zlasti tečajji Works Progress administracije ali učitelji, ki učijo pod vodstvom WPA. To je le ena izmed dobrot, ki jih je ustvarila vladna WPA naprava. Za letošnje zimo je WPA administracija pripravila nadaljnje tečaje za pouk in izobrazbo odraslih, tako da bo najmanj pol milijona lahko več ljudi pohajalo k raznim poukom kot prej, ko je bilo že skoro dva milijona odraslih oseb vpisanih v ta ali oni tečaj.

Ako ljudje sami ne bi želeli vzgoje in boljše izobrazbe, tedaj se WPA šole ne bi vzdrževale. Toda ko se je oglasilo skoro tri milijone odraslih oseb za vzgojni pouk je bila vlada primorana nekaj narediti. Videti je torej, da je Amerikanec še vedno željan, da se nekaj nauči, kar mu zna koristiti v življenju in kar mu zna prinesiti svoječasno boljši kos kruha.

"V tem oziru so učni tečajji WPA organizacije popoln uspeh v Ameriki," se je izjavil bivši administrator WPA, Mr. Hopkins. "Pomislimo, da se je tekom treh let v Zedinjenih državah naučilo nad en milijon in pol ljudi čitati in pisati, ki kaj enakega prej v življenju še niso nikdar znali. In da ni bilo WPA učnih tečajev, še danes tega ne bi znali in najbrž nikdar ne v svojem življenju."

Poleg vzgojnih zavodov, ki jih vzdržuje WPA administracija imamo seveda tudi otroška zavetišča, ki štejejo danes že nekako 1500 raznih tečajev. V teh zavetiščih se daje dnevno nad deset tisočim mlajšim nadaljen pouk, obenem pa dobijo otroci v teh zavetiščih vso zdravstveno oskrbo, ker so ti otroci večinoma od revnih staršev, nadalje dobivajo redilno hrano in dobro nadzorstvo, dočim učitelji pomagajo njih staršem izboljšati življenske razmere na njih domu.

WPA na ta način dejansko in v obilni ter plemeniti svrhi prispeva h kulturnemu bogastvu ameriškega naroda, nekaj, česar vse bodoče prosperitete ali depresije ne morejo izbrisati. Želeli je le, da bi se enake ustanove kot so učni tečajji WPA obdržali še dolgo ali pa bi za stalno bile organizirane med narodom. Amerika ima še vedno več milijonov ljudi, ki bi se radi naučili vsega potrebnega, da si izboljšajo svoje življenske razmere.

Da se to zgodi je seveda treba najprvo dobre volje od strani kongresa, da privoli v izdajo potrebnih svot. Stroški za vzdrževanje enakih učnih tečajev so sicer malenkostni v primeri s stroški, ki jih imajo posamezne države s poukom otrok, toda korist narodu je enako velika, ako ne večja.

Pismena vzgoja je ena izmed točk programa, ki se bo gotovo razširila tekom leta, kot se je izjavil dr. Alderman, ki načeljuje vzgojnemu oddelku WPA. Povrh tega, da se bo nadaljevalo z delom z onimi, ki so se že naučili čitati in pisati v WPA tečajih, se bo vpisalo tekom te zime nadaljnih 250,000 ljudi za prvi pouk. Drugo polje, kjer nameravajo letos razširiti pouk, je vzgoja za delavce. Hitri razvoj družabne postavoda tekom zadnjih let — postava za družabno varnost, postava o minimalnih plačah, zvezna postava o delavskih odnošajih, vse to ima za posledico, da so unije in druge skupine delavcev zahtevale, da se povečajo WPA učni tečajji za boljše vzgojo delavcev.

Tudi tečajji za strokovni pouk bodo povečali svoje delovanje. Druge točke programa, ki jih upravljajo nameravajo razširiti, vključujejo zabavišča za otroke, tečajji za gospodinjstvo in vzgojo staršev, pouk o zdravstvu in prvi pomoči v nesrečah. Zlasti namerava vlada znanprej posvetiti mnogo pozornosti vzgoji črncev v južnih državah, kjer je vzgojna potreba največja.

Dosedaj so razne WPA šole in poučni tečajji vpeljani v 46 raznih državah in vladi je na razpolago 38,000 izbornih učiteljskih moči, ki so izvežbane v vsaj ali oni stroki. Seveda je treba poudarjati, da je ta pouk v vsakem slučaju popolnoma brezplačen, kar omogočuje slehernemu, da se udeleži, ako mu le čas dopušča. Sedanja vladna administracija je gotovo z vso pravico lahko deležna iskrene zahvale od strani naroda, za katerega duševni dvig se je toliko potrudila.

Kaj pravite!

Ali ste že opazili, da so v času volivne kampanje priredile jako dobro obiskane po kandidatih. Torej tisti, ki kaj prirejate, napravite to v tistih časih pred volitvami in imeli boste uspeh. Po volitvah boste namreč izvoljene malo videli.

Jutri — bo jok in škripanje z zobmi, ker veliko jih je bilo poklicanih (ne da bi jih kdo silil) toda jako malo izvoljenih.

BESEDA IZ NARODA**Vljudno se vas vabi**

V torek se vrši redna seja združnice št. 14 SZZ v navadnih prostorih. Seja bo važna, ker bomo razmotrivali o programu za dvanaestletnico, ki se vrši 12. novembra tega leta v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Pri lepi udeležbi se lahko ukrene marsikaj koristnega in obenem zanimivega, ker je toliko več dobrih sugestij. Urednica Zarje, Albina Novak, nam je obljubila, da poseti to sejo in bo tudi ona podala kaj novih nasvetov, da bo naš program nekaj prav posebnega.

Članstvu Slovenske ženske zveze je že znano, toda občinstvo mogoče še ne ve, da se sedaj sprejemajo dekline od 10 do 14 let starosti, ki plačujejo samo 15 centov na mesec in deležne so istega izplačila k pogrebnim stroškom kakor starejše članice. Pristopnina je prosta, druga ne potreba kakor, da se prosilko vpiše pri tajnici ali na seji. Da to podajam javnosti tem potom, mi je dala povod misel, da bi pri naši podružnici ustanovile prvi mladinski krožek pri organizaciji, ki bi nastopal v javnosti kakor bolj odrasla dekleta.

Za prvi nastop pa bi bila ena najlepših prilik na tej slavnosti. Če bi se članice le nekoliko zavzele in vpisale svoje hčerke in starejše sestre svoje sestrice ali prijateljice, potem bi lahko skupaj zbrale vsaj 12 dekline in jih, podružnici predstavile za dvanaest letnico obstoja. To bi bila zelo pomenljiva točka na programu ob tej jubilejni proslavi. Torej vabim vas na prihodnjo sejo v torek večer. V Slov. društvenem domu na Recher Ave. Na svidenje.

Tajnica podružnice št. 14 SZZ.

Kdo bo naš councilman?

Danes že ne vidimo drugega v naših časopisih, kakor vojna v Evropi in pa naša domača politika. Nas zanimajo največ naši councilmani. Ko primem v roke časopis pa ni drugega, kakor same obljube kaj bodo storili, če jih izvolimo in eden več obljubi kakor drugi.

Skoro nič pa ni slišati od našega councilmana, Antona Vehovca, nič ni čudnega, če ne govorim, kaj bi pa govoril, saj vendar njegovo delo govori, kar je on storil za korist slovenske naselbine ali 32. varde. Še noben councilman ni toliko naredil in tudi težko ga bomo dobili, da bi. Kdor se le malo zanima za politiko mora priznati, da je to resnica in bo gotovo zopet volil za Anton Vehovca.

Nikakor ne morem verjeti, da bi kdo drugi mogel storiti toliko, kot je on. Neka stara irska ženica mi je povedala: "Vehovec je že veliko storil za Nottingham, prej nismo imeli vode, ne elektrike in ne tlakanih cest, a on je šel na delo in dobili smo vse. Tako dolgo je hodil po mestni hiši, da je dobil in če so ga pri enih vratih vrgli vem je pa zopet pri drugih nazaj prišel. Tedaj, Mr. Vehovec, še ni vedel ali bo on councilman ali ne."

Tako povejo ljudje druge narodnosti. Prav hvaležna sem ji bila, ker je priznala delovanje Slovenca. Torej slovenski volivci, nikar ne cepimo glasov, da ne zgubimo slovenskega councilmana, kajti prišel bo drugi, ki ga niti poznali ne bomo in ne vedeli kdo in kaj je. Nikakor bi ne bilo prav, da bi nas kdo drugi zastopal, kar nas je preveč Slovencev v 32. vardi.

Če želimo naši vardi napredka, bomo gotovo oddali svoj glas našemu sedanjemu councilmanu, Antonu Vehovcu in ga ponovno izvolili, kar bo le v splošno korist naše naselbine.

Frances Medved.

Zadnji apel

V torek 3. oktobra se vrše primarne volitve v Clevelandu v Clevelandu. Apeliram na vse volivce in volivce v 32. vardi, da se gotovo udeležite teh volitev, da izvolimo svojega demokratskega kandidata za councilmana in tudi demokratskega kandidata za župana WM. C. DIXON-a.

Zapomnite si, da v teh primarnih volitvah, vam ne bo treba povedati kakšno listo hočete imeti, ker bodo vsi kandidati, republikanski in demokratski, kakor tudi drugi kandidati, na isti listi.

Volivne kočje bodo odprte od pol sedme jutraj do pol sedme zvečer. Priporočljivo je, da vsi, ki imate čas, volite čez dan, da tako naredite prostor utrujenim delavcem, ki pridejo iz tovarn. S spoštovanjem,

John Rozance, vardni vodja.

Volivcem v premislek

Čenjeni državljani in državljanke, 23. vardi imamo sedem kandidatov za mestno zbornico, kateri se postavijo kot demokracija, a v mestni zbornici pa bodo glasovali kot republikanci. Tako je glas Mr. John Novaka odločil, da moramo sedaj plačevati 40 centov več za vodo.

Predragi državljani v 23. vardi, pošljimo v mestno zbornico svojega zastopnika, ki je izobražen, da se ne bodo tam norca delali iz njega. Sedaj imamo priliko, da izvolimo za councilmana poštenega in izobraženega Slovenca RALPH R. BUTALA.

Kdo ne pozna pionirske družine Mr. Frank Butala, ki je imel trgovino 35 let v naši naselbini in sedaj sin Mr. RALPH R. BUTALA, kandidira v mestno zbornico. On ima na programu odpravo 40 centov na vodo.

Mr. Ralph R. Butala je učen in ima višješolsko izobrazbo in je po poklicu advokat in zmožen, da nas zastopa v mestni zbornici ter tako zasluži naše glasove.

G. Kasunič.

Prijazno ste vabljeni

Na zadnji seji sem dobila nalogo, da naj kaj napišem, kam naj pišem in kaj naj pišem, pa niso nič rekli. Torej sem si izbrala meni najbolj priljubljen list, Ameriško Domovino, katerega naročnica sem že 25 let. Oh, ko bi imela vsaj samo en del zmožnosti za pisanje, kakor jo ima naš urednik Jaka, ki je opislaval v svoji koloni, svoje doživljaje iz bolnišnice.

Skoda, da je kolone že zmanjkalo, kolikrat se je marsikatera prav iz srca nasmejela. Sama zase vem, da sem imela polno srčnega užitka. Še danes mi stopijo tisti prizori pred oči, kakor, da bi jih bila sama doživela.

Tako sem se včasih nasmejela in sem kar sama s seboj govorila in si mislila, kje neki naš Jaka vse to nabere, da tako lepo skupaj paše.

Saj on tudi nič ne vpraša, če pride kaj narobe tistim, ki čitajo kolono.

Torej naj se vrnem k predmetu za katerega je bil ta dopis namenjen. Podružnica št. 18 SZZ, priredi "Card Party" in sicer 3. oktobra v Kunčičevi dvorani na Waterloo Road. Na ta party so povabljeni vsi naši prijatelji stari in mladi. Posebej mi je bilo naročeno, da naj povabim našega Jakata, oziroma urednika Ameriške Domovine (ga najbrž ne bo, ker je preveč zaposlen; op. ured.).

Ker ga precej naših članic še ne pozna, bi bilo prav priporočljivo, da se nam odzoveš in nam napraviš to uslugo, Jaka! Saj vem, da rad marjašaš, kar na po-

ti domov se ustavi pri nas, saj lahko rečeš doma Johanci, da si imal "flet."

Prepričane smo, da boš odnesel najboljši vtis in ne samo ti, ampak vsak posetnik, kajti naše članice so se izvrstno pripravile z vsem, kar spada h kart partiji.

Torej še enkrat vabim cenjeno občinstvo in še posebej pa prosim vse naše članice, da se gotovo odzovete. Seja se prične ob sedmih in nikar ne prihajate na sejo ob osmih, ker nam je nemogoče skkončati sejo v desetih minutah.

Prosim vas, da to upoštevate in pridete 3. oktobra točno ob sedmih zvečer k seji, pa bo vse v redu. Skoraj bi vam bila pozabila povedati, da bo tudi domača zabava s plesom. Na svidenje,

J. Welikanje, predsednica.

Volivcem 28. varde

Z bliskovito naglico se nam približujejo primarne volitve v katerih bomo določili kandidate za mestno zbornico in ki bodo takorekoč zapečatile usodo varde za prihodnji dve leti. Koliko je dosedanja naš councilman za nas in našo vardo storil nam je vsem dobro znano, toraj ni potrebno o tem še kaj več govoriti. Njegove obljube ob času volitev so bile res prav medene za nas vse, toda prati koncu njegovega termina se je za nas spremenilo vse v grenko razočaranje.

Za bodoči termin imamo v 28. vardi zopet lepo številce kandidatov za ta pomembni urad, vendar je po mojih mislih edino le eden med njimi, na katerega se lahko zanežemo in ta je naš tu rojeni, zelo nadarjen mladenič Mr. Max F. Traven. Tako agilnega, pridnega in zaslužnega delavca je težko dobiti. Poleg tega je zaveden Slovenec, demokracija v duhu in telesom, po širnem Clevelandu in po celi državi Ohio dobro poznan, prijazen, postrežljiv in vsakomur na razpolago. On je točasno tudi glavni pomožni tajnik S. D. Z. in glavni odbor iste mi bo gotovo pritrldil, da je v svojem uradu mož — na svojem mestu.

Koliko se on trudi za povzdigo naše naselbine na Jutrovem, je znano vsem onim, ki imajo kaj smisla v tem. Da bi ga bolj natančno opisoval je nepotrebno, ker ga itak vsi poznamo. Mr. Max Traven je v 28. vardi tudi naš prvi slovenski kandidat za councilmana in dolžnost nas vseh in ne samo Slovencev, ampak tudi drugih narodnosti je, da ga postavimo kot kandidata pri novembrskih volitvah.

Prihodnji torej vsi na volišče in oddajmo naše glasove za Maksa! Huray! A. M.

Sonce je sijalo

Nekaj izvanrednega je bilo v Newburghu v nedeljo 24. septembra. Tam so namreč postavili vogelni kamen, za novo cerkev sv. Lovrenca. Sonce je prav toplo sijalo na slavnostno paradno, ki se je vršila v ta namen.

Parade so bile do sedaj nekaj oznanjevalce dežja, če bi bil v nedeljo dež, bi bilo dobro, če bi svetovali tistemu vremenskemu preroku besedo parada namesto besede dež, ker je oboje pomnilo, da bo od zgoraj škropilo na nas. Toda za to slavnost je Bog dal kolikor mogoče lepo vreme in s tem je nekako pokazal, da so katoličani malo bolj v prijateljskem sodelovanju z njim.

To nedeljo je bilo, pri fari sv. Lovrenca, duhovne gospode za eno veliko procesijo. Med njimi ste videli našega preč. msgr. Ponikvarja, msgr. Hribarja, najbolj pa se je postavil preč. g. Father Jager, kajti on se je pripeljal s samim milostljivim škofom.

Prav imenitno so se postavile tri mlade deklice, srednja je z milo donečim glasom nagovorila škofa, to je bila hčerka Mrs.

Agnes Žagar.

Častiti g. Father Slaje je v resnici fin in iskren govornik, ki je imel tudi času primeren govor. Preč. g. kanonik Oman, je imel zaključni govor v katerem je izrazil svoje veselje nad tako lepim dnem in vsem občinstvom.

V paradi ste videli tudi naše godbenike iz St. Clairja od sv. Vida, to se postavijo v svojih krasnih uniformah. Tudi kade-tinje od sv. Vida št. 25 SZZ so bile tam, ravno tako tudi kade-tinje od št. 50 in od sv. Kristine. Te imajo pa že tako lepo prikrone obleke, da bi jih najraje vsak dan gledal. Od sv. Kristine mi pa še najbolj dopadejo, čeprav so sedaj šele drugič nastopile, pa se mi menda zato tako dopadejo, ker sta tudi dve hčerki moje sestre zraven, te so Mimi in Dorothy Smole.

Sploh pa moram reči, da so vsi vežbalni krožki lepi in smo lahko veseli in ponosni, da jih imamo in pri katerih sodelujejo naše hčere. Njih matere se pa prav lepo postavijo v narodnih nošah. Obojega je treba za parado.

Naše Sentclairčanke v narodnih nošah so bile prav prijetno iznenadene nad gostoljubnostjo, katero so jim izkazale Newburčanke in se vam tudi prav lepo zahvaljujemo za to. To so Mrs. Agnes Grdenca, Mrs. Helena Mally, Mrs. Jennie Velikonja, Mrs. J. Strnad, Mrs. Rose Verbič, Mrs. Frances Brancelj, Miss Margi Ohubard, ta je polovico naše krvi in polovico pa irske, pa tudi rada obleče narodno nošo katero ji je podarila njena teta Mrs. Tramte. Miss Somrak, naša mala Cristinca in jaz, to smo vse, ki smo bile v paradi.

Meni je prav žal, da se naše narodne noše iz St. Clairja niso udeležile v večjem številu kot to naredijo Newburčanke. Ob taki redki slavnosti bi se morale malo bolj zanimati in zavedati svoje narodne dolžnosti. Kdor misli, da bo drugim škodoval, lahko sprevidel, da sam sebi največ škoduje. Vsaka, ki se je udeležila, je s tem delala najprej čast sama sebi, potem pa svojemu narodu in svoji fari.

Newburčanke so se tudi postavile z največjimi in najlepšimi šopki cvetlic, pa saj se tudi lahko, saj je fara sv. Lovrenca kot en sam kulturni vrt. Njih cvetlice so bolj lepo pisane kot so bile enkrat moje, ko sta mi jih, naša tamale fantička, pobarvala z barvo, ki je za nohte in to seveda brez moje vednosti.

Ko sem nekega jutra ogledovala po vrtu, če je mogoče zrastle kakšna rožica po pomoči mesto plevela, sicer jaz vsako leto vsejem rožno semenje, pa navadno zraste samo plevel. Prihodnje leto bom posejala plevel in mogoče bodo zrastle rožice. Pri meni je tako in tako gre vse narobe. Mogoče bi imela kaj večji uspeh, če bi tudi jaz vse narobe delala. Pa pojdimo pogledat naše pobarvane rože.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS OF AUGUST 24, 1912, AND MARCH 3rd, 1933 OF "AMERIŠKA DOMOVINA," published daily except Sundays and holidays in Cleveland, O., for October 1st, 1939.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid personally appeared James Debevec, who, having duly sworn according to law, deposes and says that he is the Editor of "AMERIŠKA DOMOVINA," and that the following is to the best of his knowledge and belief a true statement of the ownership, management etc. of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, as amended by the Act of March 3, 1933, embodied in Section 537, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor and business managers are: Editor James Debevec, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.; Publisher: Victor Knaus, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.; Managing Editor: None.

2. That the owners are: Louis J. Pirc Estate, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio; James Debevec, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio; Victor Knaus, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

3. That the known bondholders, mortgages, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or securities are (If there are none, so state): None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders and security holders if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholders or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiants full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which the stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner, and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in said stock, bonds, or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the twelve months preceding the date shown above is 5,800.

Signed: JAMES DEBEVEC, this 25th day of September, 1939.

Subscribed and sworn to before me this 25th day of September, 1939. (SEAL) Steve F. Pirnat, Notary Public. My commission expires Aug. 27th, 1940.

Ko nekega jutra ogledujem po vrtu zagledam, da se je ena izmed rož, kar čez noč vsa izpremenila. Tako lepo se je blestela v lepi temnordeči barvi. Kar vesela sem bila, da imam tako dragoceno rožo na vrtu. Od tega dne, sem jo vsak dan lepo zalivala, da se je vsak dan bolj košato razrastla, da jo je bilo kar veselje pogledati. Tako lepo se je blestela kot pobarvano steklo, a mojega veselja je bilo kmalu konec in ravno tako tudi rože.

Neki dan sem razkazovala naši Christini to posebnost, a ona pa se prav nič ne zanima za čudo, ko ji je zrastle na našem vrtu. Končno pa mi pove, da sta to rože naš Renny in Stanley, pobarvala z barvo, ki je za nohte, katero je naša Victorija vrgla stran. Ona dva sta jo pobrala in si najprej namazala prste, obleko in gumbe in vse kar je bilo pripravnega.

Nekaj tega barvila jima je bilo še ostalo in takoj se eden domisli, da bi bilo dobro naše rože malo pobarvat, katere se jima niso zdele prave barve. Njiju uspeh je bil velik in moje razočaranje pa še večje, a največ pa je morala prestat roža, ker je od tedaj niti pogledala nisem več.

Če vam barve vaših rož na vrtu ne ugajajo, sedaj veste kaj morate narediti. Uspeh je lep. Moje pisanje je tako kot je "Dogwood" v sendviču. Ravno tako kot "Blondie" (v komičnih slikah v angleškem listu) vse skupaj pobere iz ledenice, da si lahko napravi velik sendvič, ravno tako tudi jaz vse skupaj pobrem, da tudi moj dopis izgleda kot en velik sendvič, samo toliko je, da ga ne morete ugrizniti in se ga najesti, ampak ko preberete ta moj sendvič — ste še bolj lačni.

Ker ste me prosile, da naj kaj napišem, sem pa napisala in sedaj imate menda dovolj.

Prav lepa hvala Mr. Anton Grdina, za brezplačen prevoz narodnih noš tja in nazaj. To uslugo nam dela vsako leto, kolikor avtomobilov me potrebujemo, toliko nam jih da na razpolago. V imenu vseh tistih, katere ste prevažali se vam jaz zahvalim, pravnotaku tudi Mrs. Velikonja in njenemu soprogu in tudi hčerki Mrs. Grdenca.

Mrs. Rosalie Streiner.

Če verjamele al' pa ne

"Zakaj pa kupuješ tako tesne čevlje?"

"Veš, samo v krizi nosim take čevlje. Če me namreč tiščijo čevlji, pa pozabim na vse druge težave, ki me tarejo."

Tone sreča svojega prijatelja Fineta, ki se je bil včeraj oženil. Pa mu Tone reče:

"Torej včeraj si pripeljal kratico svojega srca na svoj dom!"

"Da in danes je že imela svoj prvi prestolni govor."

WINNETOU

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Nič se ne bojte, master! Zdi se mi, da ne držite s premaganimi gospodarji sužnjem. In povem vam, taka je tudi moja politična barva. Da ne spadam k tisti vrsti ljudi, to pač lahko že tudi iz tega sklepate, da govorim nemški."

"Dobrodošli! Toda nikar se preveč ne sklicujte na nemščino! Ljudem, ki tudi nemški govorijo, to pri nas nič preveč ne zaupa. Kajti tudi v nasprotnem taboru je mnogo takih, ki znajo dobro nemški. Toda svoje znatno je izrabljajo, da bi si pridobili naše zaupanje in nas prevarili. Pa govoril sem o Arkansasu in o Old Deathu. Naj vam povem, kako se je moj Will z njim seznanil!"

Dobila sva pivo in tudi večerjo ter se izdatno pokrepčala. Vmes pa je mož gostobesedno pripovedoval.

"Tistikrat sem živel v Missouriju, v Poplar Bluffu, na meji Arkansasa. Arkansas je bil ob izbruhu državljanske vojske proti secesionistom in na strani secesionistov. Vsaj poštene ljudje, ki niso marali za suženjstvo, da ni šlo gladko. Ljudje, ki so vlekli iz sužnjem ogromne dobičke, so ustrahovali javno mnenje in Arkansas se je pridružil secesionistom."

Prišla je vojska. Moj Will je šel v vojske. Poslali so ga nekoč z izvidniško četo čez mejo. Pa četa je naletela na številnejšega nasprotnika in podlegli so."

"Toda ubili ga niso, vašega Willa, kakor je videti —"

"Ne. Pa ujeli so njega in tovariše."

"Ujeli —? Torej se jim je hudo godilo. Južne države so tisti krat grdo postopale z vojnimi ujetniki. Izmed sto jih je osemdeset pomrlo. Pa za življenje se mu ni bilo treba bati, kaj?"

"O, motite se, zelo se motite, sir! Will in njegovi ljudje so se ljuto branili, vso municijo so porabili in nazadnje zagrabili za nož in udarili s puškinim kopitom. Secesionisti so zgubili mnogo ljudi in da bi se maščevali, so sklenili vse ujetnike postreliti. Will je moj edinec, malo je manjkalo, pa bi bil še njega izgubil."

"Pa se je rešil?"

"Da. Toda ne sam. Prav tisti Old Death ga je rešil, ki sem ga prej omenil."

"On —? Kako pa je to naredil?"

"Sam je šel po ujetnike. Drzen človek je, pravi westman, in tista osvoboditev je eden njegovih najdrznejših udarcev."

"Sam —? Vraga! Res drzen človek!"

"Kajne! Naj vam pripovedujem! Secesionisti so taborili v neki farmi, cel bataljon jih je bil. Castniki so zasedli hišo, moštvo pa se je utaborilo, kakor je pač moglo. Ujetnike, nad dvajset jih je bilo, so zaprli v sladkobno stiskalnico. Strogo so jih zadržali, štiri straže so stale pred ječo, ena na vsakem oglu."

Old Death se je priplazil v tabor po trebuhu, prav kakor se zalezuje Indijance. Deževalo je tisto noč, lilo je kakor iz čebra in tema je bila. To mu je delo zelo olajšalo. Dež je namreč pogasil ognje in tudi slišali ga niso v šumu nevihte. Da so nekatere straže okusile ostrino njegovega noža, to se razume samo po sebi. Izvoval je, kje ležijo ujetniki, pa se spravil nad stiskalnico."

Siromaki ujetniki so vedeli, da jih čaka smrt. Drugo jutro so jih mislili ustreliti. Bedeli so. O polnoči, malo pred zameno stražo, pa čujejo nad seboj nenavaden šum. Ni bil šum dežja in nevihte. Poslušali so.

Čuli so rahlo pokanje. Nekdo je trgal s strehe skodle, dež se je ulil skozi odprtino. In potem je bilo dobrih deset minut vse tiho. Čudeč se so napeto čakali, kaj bo.

In drevo se je pomolilo skozi odprtino v strehi, okleščeno sicer, pa tako, da je imelo še štrvlje. Nekaka lestva torej je bila, močna dovolj, da je lahko posamezen človek lezel po njej.

Koj so razumeli. Zlezli so po tisti lestvi na streho in s strehe na tla. Straže so ležale ob zidu, pa menda niso samo spale —. Koj so jim pobrali orožje. Neznani rešitelj jih je spravil iz tabora, zvito in prekanjeno, kakor zna le on, ter na pot, ki pelje čez mejo v Missouri. In tam šele so zvedeli za njegovo ime. Old Death je bil, znani scout. Življenje je tvegalo, da jih je osvobodil."

"Ali je šel z njimi?"

"Ne. Dejal je, da ima še važne opravke, pa je odhitel v temno noč. Še zahvaliti se mu niso imeli časa, niti videli ga niso dobro, noč je bila temna in viharina. Will je stopal trdo za njim, ko so šli čez mejo, pa ni druga videl, ko da je mož neznansko suh in dolg. Govorila sta in še danes se Will vsake besede spominja, ki jo je pogumni mož povedal. Če se kedaj v življenju snidemo z Old Deathom, — zvedel bi, kako znamo biti hvaležni!"

"O, to ve dobro, pa če mu tudi ne poveste! Kalkuliram, da vaš sin ni prvi in edini Nemec, ki mu je Old Death prihitel na pomoč."

Toda, sir, nekaj druga bi vas rad vprašal. Ali poznate tvoj La Grangi nekega master Langeja? Iz Missouri se je preselil."

Mož je dvignil glavo.

"Lange —? Čemu poprašujete po njem?"

"Pozno sva prispela in v vsem mestu menda ne bova dobila prenočišča. Najbrž tudi tukaj pri "Jastrebu" ne bo več prostora. Poizvedovala sva pri uradniku parobrodne družbe zunaj v pristanišču, kje bi se dalo prenočiti. Dejal je, da naju sicer sam ne more sprejeti, da pa pozna nekega master Langeja, in nama je svetoval, naj greva k njemu in naj poveva, da naju on pošlje. In še to je povedal, da ga bova najbrž v gostilni našla."

Fozorno naju je mož gledal pa počasi dejal:

"In ni se zmotil, ko je dejal, da bodeta Langeja našla v gostilni. Jaz sem namreč Lange in tale je moj sin. In ker vaju uradnik pošilja in ker se mi zdi, da sta poštena človeka, sta mi dobrodošla. Upam, da se nisem zmotil v vaju."

Kdo pa je vaš tovariš, ki dosega še besedice ni znil?"

"Vaš rojak je, Nemec, studiran človek. Prišel je čez veliko vodo, da tod poskusi svojo srečo."

"O je! Ti dobri ljudje tam onstran res mislijo, da tod pečeno golobje ljudem kar sami letijo v usta! Povem vam, tu pri nas je treba z vsemi silami prijeti za delo, če hočete kaj doseči, pa še bodno doživeli razočaranja in mnogo več razočaranja kot tam doma!"

Pa nič ne zamerite! Mnogo uspehovo vam želim! Dobrodošli ste mi!"

Stisnil nama je roke. Old Death je dejal:

"Zdi se vam, ste dejali, da sva poštena človeka. Če se dvomite, ali zasluživa vaše zaupanje, vam bo tale vaš sin izpričal, da smete vsaj meni zaupati. Mojemu tovarišu pa tudi, ker v slabi družbi menda ne bom potoval."

"Moj sin —?" se je čudil Lange. "Tale moj Will?"

"Da, on pa nihče drug! Poslušajte!"

Pripovedovali ste, kako je Old Death rešil tiste ujetnike in jih peljal čez mejo. Pravili ste tudi, da je stopal Will trdo za njim in da sta govorila in da se še danes vsake besede spominja, ki jo je scout povedal."

(Dalje prihodnjic)

1939	Okt.	1939
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

OKTOBER

6.—Sunny Ray and His Orchestra, Mid-anniversary dance v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

7.—St. Vitus Cadets, ples v Twilight Ballroom.

7.—Little Flower Cadets SWU No. 47, plesna veselica.

7.—Društvo Marije Magdalene, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

8.—Predstava Svetovidskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

8.—Skupni mladinski pevski zbori, koncert in ples v avditoriju S. N. Doma.

8.—Koncert združenih pevskih zborov mladine v S. N. Domu na St. Clair Ave.

12.—Plesna veselica društva Mother of Perpetual Help, reda Katoliških Borstnarjev.

13.—Sunny Ray and His Orchestra, Mid-anniversary dance v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

14.—Društvo Zumberak HBZ, ples v Twilight Ballroom.

14.—Društvo Dvor Marije Pomagaj št. 1640 priredi plesno zabavo v Slovenskem domu na Holmes Ave.

15.—Predstava Svetovidskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

15.—Zegnanje v Ljubljani, v Društvenem domu na Recher Ave.

19.—23d Ward Civic Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

21.—Bunco Girls' Club, ples v Twilight Ballroom.

21.—Društvo Valentin Vodnik št. 35 SDZ, plesna veselica v Jugoslovanskem narodnem domu na W. 130th St. in McGowan Ave., West Park.

26.—Društvo Clairwoods št. 40 SDZ, ples v avditoriju SND.

40 SDZ, ples v avditoriju SND.

27.—Carniola Tent št. 1288 The Maccabees, Hallow'en Masquerade Dance v avditoriju S. N. Doma.

28.—Accacia Club, ples v Twilight Ballroom.

28.—Zadružna plesna veselica z večerjo v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

28.—Društvo Clevelandski Slovenci št. 14 SDZ, ples v S. N. Domu na St. Clair Ave.

29.—Društvo sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ, proslava 25-letnice v avditoriju SND.

29.—Koncertna proslava 25-letnice Društva Zvon v S. N. Domu na 80. cesti.

31.—Outdoors Man's Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

NOVEMBER

3.—23d Ward Democratic Club, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

4.—Buckeye Stars, ples v Twilight Ballroom.

4.—Društvo Sloga št. 43 SDZ v Niles, O., priredi veselico v nemški dvorani na Belmont Ave.

4.—White Motor Union Local 32, ples v avditoriju SND.

5.—Dramsko društvo Naša zvezda priredi igro "Divji lovec" v SDD na Recher Ave.

5.—Samostojna Zarja, opera, in po operi ples v avditoriju S. N. Doma.

5.—Podružnica št. 41 SZZ prireditev v SDD na Waterloo Road.

5.—Koncert mladinskega pevskega zbora Kanarčki v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

10.—Cavalier Club, plesna veselica v avditoriju S. N. D.

11.—Društvo sv. Križ št. 214

KSKJ, plesna veselica v SND, Denison Ave.

11.—Cvet hrvatskih sestara, ples v Twilight Ballroom.

11.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

12.—Blaue Donau, jesenski koncert v avditoriju S. N. D.

12.—Mladinski pevski zbor "Črički" ima koncert v S. N. Domu na 80. cesti.

18.—Društvo Eastern Star št. 51 SDZ priredi plesno veselico v Slovenskem domu na Holmes Ave.

18.—Young Ladies' Sodality of St. Vitus, ples v Twilight Ballroom.

18.—Klub Slovenskih vdov, plesno veselico v Knausovi dvorani.

19.—Koncert mlad. pevskega zbora Kraljički v SND, Maple Heights.

19.—Društvo Adria priredi koncert v Društvenem domu na Recher Ave.

19.—Društvo sv. Ane št. 4 SDZ priredi plesno veselico v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave.

22.—Fara sv. Pavla na 40. cesti ples v Twilight Ballroom.

22.—Interlude League, ples v avditoriju S. N. Doma.

23.—Baseball team društva št. 9 SDZ ples v Twilight Ballroom.

23.—"SDZ Dan" pod vodstvom Junior League, program in ples. S. D. Dom na Waterloo Rd.

25.—Marie Prislant Cadets ples v Twilight Ballroom.

26.—Koncert Mladinskega pevskega zbora SDD, Waterloo Rd., v avditoriju S. D. Doma.

26.—Podružnica št. 25 SZZ priredi igro in ples v Knausovi dvorani.

29.—Little Flower Cadets SWU No. 47, plesna veselica—"Silver Dollar Dance."

DECEMBER

2.—Pevsko društvo Lira, ples v Twilight Ballroom.

3.—Predstava Baragovega odra, šolska dvorana sv. Vida.

3.—Društvo Pioneers HBZ, ples in obletnica v avditoriju

S. N. Doma.

9.—Društvo sv. Janeza Krstnika št. 87 JSKJ, zabava v avditoriju S. N. Doma.

10.—Predstava Baragovega odra, šolska dvorana sv. Vida.

16.—National Screw Manufacturing Co., božičnica v obeh dvoranah S. N. Doma.

17.—Škrjančki, božična prireditve v Slovenskem društvenem domu v Euclidu.

17.—Slovenska mladinska šola S. N. Doma, božičnica v avditoriju S. N. Doma.

31.—Silvestrov večer priredi Slovenski narodni dom in klub društev S. N. Doma v avditoriju S. N. Doma.

31.—Praznovanje starega in novega leta v S. N. Domu, Maple Heights.

JANUAR

14.—Predstava Svetovidskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

20.—Pevsko društvo Lira, ples v Twilight Ballroom.

21.—Predstava Svetovidskega odra, šolska dvorana sv. Vida.

27.—Roust-About Club ples v Twilight Ballroom.

FEBRUAR

3.—Predpustna zabava Svetovidskega odra in Baragovega zbora, šolska dvorana sv. Vida.

3.—Društvo Kranj, ples v Twilight Ballroom.

4.—Predpustna zabava Svetovidskega odra in Baragovega zbora, šolska dvorana sv. Vida.

6.—Predpustna zabava Svetovidskega odra in Baragovega zbora, šolska dvorana sv. Vida.

10.—Amigos Club ples v Twilight Ballroom.

MAREC

30.—Pevsko društvo Lira, ples v Twilight Ballroom.

Poljski poslanik se ne bo umaknil iz urada

Washington, D. C.—Poljski poslanik za Zedinjene države, grof Potocki, je izjavil, da se ne bo ponovil slučaj Avstrije, ko je avstrijski poslanik izročil urad Nemčiji, ko je slednja okupirala Avstrijo. "Ako prideta nemški ali ruski poslanik v naše poslaništvo in bosta zahtevala izročitev naše urada, jima bomo pokazali vrata," je rekel poljski poslanik. "Naša vlada še vedno obstoji, čeprav se nahaja na Romunskem. Mi smo prav v takem položaju, kot je bila Belgija leta 1914, ko je imela svojo vlado v Parizu. Mi se še vedno zanašamo na zavezanike in našo moč, da se nam bo vrnilo vse, kar se nam je vzelo. Zgodovina bo govorila, da smo bili mi prvi narod, ki si je upal reči Hitlerju "ne" in pravica mora zmagati nad silo," je zaključil poslanik.

Še vedno 56 oseb pogrešajo po viharju

Los Angeles, Cal.—Po zadnjem morskem viharju, ki je razsajal ob kalifornijski obali, še vedno pogrešajo 56 oseb. Te so poleg 16, za katere se ve, da so utonile. 23 pogrešanih čolnov in jaht je dospelo v razna pristanišča, šest jih pa še pogrešajo. Enajst ladij obrežne straže patrolira ob obrežju in bližnjih otokih in išče pogrešane čolne in ladje, ki so se zatekle morda v kak zaliv.

Ameriška legija zahteva popolno nevtralnost

Chicago, Ill.—Na konvenciji Ameriške legije je bil izvoljen za novega načelnika Raymond J. Kelly, detroitski odvetnik. Ko je imel Kelly sprejemni govor pred delegacijo, je rekel, da ameriški vojni veterani, ki jih šteje ta organizacija več kot en milijon, zahtevajo, da ostanejo Zed. države popolnoma nevtralne in da se pod nobenim pogojem ne sme pokazati kaka pristranost za kulisami.

VOLIVCEM 2. VARDE!

Volite v primarnih volitvah za poštenega, zmognega in agilnega mestnega odbornika

X George Travnikar

On je vedno skrbel za svojo vardo, za njene potrebe in za blagor vsega mesta Clevelanda.

Njegov trgovski prostor je vedno odprt državljanom, kamor se vsak čas lahko obrnejo državljani s svojimi zahtevami in pritožbami.

Vsak ve, da je Mr. Travnikar vsak čas na razpolago, kadar gre za blagor varde in mesta.

Zato stopa sedaj zopet pred vas in vas prosi, da glasujete zanj in imeli boste zopet dobrega zastopnika v mestni zbornici. Oddajte svoj glas jutri za ponovno izvolitev

X George Travnikar

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
ENdicott 9571
Pripeljemo na dom.

AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.
v Slovenskem Narodnem Domu
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POSILJA denar v staro domovino točno, po drevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.
Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

Oglasi v "Ameriški Domovini" imajo vedno dober vspeh.

MALI OGLASI

Soba se išče
med 55. in 65. cesto, med St. Clair Ave. in Superior, pri mirni družini. Naslov naj se pusti v uradu tega lista.

Delo dobi
dekle za hišna opravila. Mora biti iz Euclida, ker bo hodila domov zvečer. Pokličite KENmore 4899-W. (229)

Naprodaj hiša
na 15803 Parkgrove Ave., za dve družini, 5 sob zgorej, 5 spodaj, nanovo prebarvana, znotraj in zunaj. \$550 takoj, ostalo 4½% obresti. Se lahko takoj notri selite.
LA SALLE REALTY
F. J. Turk
830 E. 185th St.
KENmore 5153-W. (220)

Grozdje in mošt
dobite od danes naprej, mošt \$15.00 sod. Oglasite se pri
M. A. Cohodas
1065 E. 61st St. (232)

Prizor v Londonu, kjer sirene naznanjajo, da se bližajo sovražna letala. Vse hiti v zavetje.

Radio slika iz Berlina, ki kaže nemške čete med hišami v varšavskem predmestju.

Za čast in poštenje

(ROMAN)

"Bomo videli! Ako ste vi znoreli imam jaz, hvala Bogu, še pamet. Jaz ne bom dovolil —"

"Oprostite," odvrne prvi govornik z mirnim glasom. "Vi boste že dovolili. Saj je vse to posledica vaše lastne lahkovernosti. Ko vas je Chanlouineau prosil, da mu dovolite, da ga obišče gospica Lacheneur, bi morali tedaj reči: 'Jaz tega ne dovolim!' Ali veste kaj je mož nameraval? Eno stvarno izročiti gospici Lacheneur moje pismo, ki je take vsebine, da če pride v prave roke, bova midva z očetom prisiljena bežati v London. Potem pa zbogom zveza med našimi družinami!"

Novodošlec globoko vzdihne, toda prvi mož, ne da bi mu pustil prilike, da odgovori, nadaljuje:

"Brez dvoma bi tudi vi, gospod markiz, prišli v zamero. Ali niste bili dvornik, ko je bil Napoleon cesar? Oh, markiz, kako more mož vašihkušenj, tako preišljen in razumen mož, biti zapeljan po priprosten kmetu?"

Sedaj je Escorval razumel položaj. Sedaj je vedel, da ne sanja več. Bila sta markiz de Courtornieu in markiz Martial Sairmeuse, ki sta govorila onstran zida. Ubogi markiz Courtornieu je bil tako uničen po razdetju Martiala, da nikakor ni imel poguma nasprotovati.

"In ono strašno pismo?" vzdihuje markiz.

"Marie-Anne ga je izročila župniku Midonu, ki je prišel k meni in mi rekel: 'Ali baron pobegne ali pa odpotuje to pismo do vojvode Richelieu. Glasoval sem torej za beg barona. Župnik mi je preskrbel vse, kar je bilo potrebno; on sam je ovil vrv okoli mojega telesa in zdaj sem tu.'"

"Torej mislite, da če baron pobegne, da vam bodo vrnila vaše pismo?"

"Prav gotovo."

"Zapeljanec! Kakor hitro je baron na varnem, bodo zahtevali življenje drugega jetnika z istimi grožnjami."

"Nikakor ne."

"Boste videli."

"Ničesar ne bom videl in to iz gotovega vzroka. Pismo imam jaz v mojem žepu. Izročil mi ga je župnik, ko sem mu dal častno besedo."

Vzklik markiza Courtornieua je svedočil, da je mislil markiz, da je župnik Midon navaden norec.

"Kaj?" vzklikne. "Vi imate v rokah dokaz in — toda to je blaznost! Sežgite proketo pismo po tej leščerbi in pustite barona tam, kjer je."

Martial molči za trenutek.

"Kaj," reče končno, "vi bi kaj takega naredili?"

"Gotovo — ne da bi se kaj pomišljal pri tem."

"Hm, hm! Nikakor vam ne morem čestitati."

To je bilo tako izzivanje, da je hotel markiz že ves užaljen odgovoriti. Toda markiz ni bil mož, ki se poda prvemu nagonu — ta veliki komornik pod cesarjem je sedaj postal veliki maršal pod kraljem.

Markiz premišljuje. Ali naj začne prepričevanje z njim in tako ostane brez zeta? Kdaj mu nebesa pošljejo novega ženina? In kako bo Blanche divjala!

Sklenil je torej pogoltniti

grenko kroglico; v njegovem glasu je bilo skoro nekaj očetovskega ko reče Martialu:

"Vi ste še mladi, moj dragi Martial."

Baron je še vedno klečal pri špranji in uho mu je bilo skoro prilepljeno ob zid. Zadrževal je sapo, da se ne bi izdal. "Šele dvajset let imate, moj dragi 'Martial,' nadaljuje stari markiz. 'Lastnik ste goreče navdušenosti in plemenitosti. Končajte svoje delo, jaz vam ne bom nasprotoval, toda pomnite, da pride lahko vse na dan — in potem —'"

"Nič se ne bojte, gospod," ga prekine mladi markiz. "Određil sem vse potrebno. Ali ste videli enega samega vojaka na hodnikih? Ne. Vzrok je, ker je poklical moj oče na moj nasvet vse častnike in vojake na posvetovanje. Pravkar jim govori v svoji sobi. Prišel sem torej sem, ne da bi me kdo opazil. In nihče me ne bo videl, ko bo modhajal. Kdo se bo drznil trditi, da sem jaz pomagal baronu k begu?"

"Ako baron pobegne, tedaj bo pravica hotela dognati, kdo mu je pomagal pri begu."

Martial se nasmehne.

"Ako bo pravica v resnici iskala, tedaj bo dobila v roke človeka, katerega bom jaz pripravil. Pojdite! Povedal sem vam vse. Bal sem se ene same osebe, in ta ste bili vi? Neki moj zaupnik vam je naročil, da se snidite v teh prostorih z menoj. Prišli ste. Znano vam je vse in obljubili ste, da ostanete nevtralni. Baron bo na varnem preko meje, predno sonce izide."

Martial pobere leščerbo in veselo pristavi:

"Pojdiva — moj oče ne more cele ure govoriti z vojakom."

"Toda," sili markiz Courtornieu, "ali mi niste rekli —"

"Povedal vam bom vse, toda ne tu. Pojdite, hitro!"

In oba sta odšla ter zaklenila vrata za seboj. Tedaj šele je baron vstal.

V njegovi glavi so se pojavile vsakovrstne misli, dvomi in sklepanja.

Kaj je bilo pisano v onem pismu? Zakaj se Chanlouineau ni poslužil pisma, da bi rešil samega sebe? Kdo bi si mislil, da bo Martial tako zvesto držal besedo, katero je dal pod pritiskom grožnje?

Toda baron ni imel časa za premišljevanje, pač pa za delo. Železno omrežje je bilo debelo in težko, in prežagati je bilo treba dve vrsti.

Baron se poda na delo.

Dobro je vedel, da bo imel težavno delo. In kmalu je odkril, da je še tisočkrat težje kot je pa mislil.

Bilo je prvič v življenju, da se je posluževal pile, katere pravzaprav še rabiti ni znal. Napredoval je obupno počasi.

In to še ni bilo vse. Dasi je delal kolikor mogoče previdno, pa je pri vsakem potegljanju pile preko železja povzročeval ropot, ki ga je močno vznemirjal, tako da mu je iz strahu skoro zastala kri. Kaj če bi kdo slišal ta ropot? In nekaj se bo gotovo zgodilo, kajti na hodniku je zopet zaslišal dobro umerjene korake straž, ki so se vrstile na delo.

Tako počasi je napredovalo njegovo delo, da je po preteku dvajsetih minut začel že obupovati.

Ako bo šlo tako naprej napoči prejšnji dan, predno bo prepilil prvo železno palico. Zakaj bi se torej brezuspešno trudil? Baron se je že pričel obotavljati, ko se približajo koraki njegovi celici.

Baron se hitro vsede za mizo.

Vrata se odpro in v sobo stopi vojak, kateremu reče neki častnik, ki pa ni prestopil praga:

"Vi imate svoja navodila, korporal. Bodite pazljivi. Ako bi jetnik kaj potreboval, tedaj me pokličite."

Srce se je vznemirilo baronu; malo je manjkalo, da mu ni pošlo. Kaj nameravajo sedaj?

Ali je morda markiz Courtornieu končno le zmagal ali pa je Martial poslal koga, da mu pomaga?

"Mi se ne smemo obotavljati sedaj," zamrmra korporal, kakor hitro so se za njim zaprla vrata.

Baron Escorval poskoči s stola. Ta vojak je bil njegov prijatelj. Bil mu je v pomoč in svo-

bodo.

"Jaz sem Bavois," nadaljuje korporal. "Nekdo mi je pravkar povedal: 'Neki prijatelj Napoleona je v nevarnosti. Ali bi mu radi pomagali? In odgovoril sem: 'Tako in tu me vidite!'"

Korporal je bil v resnici junaki mož. Baron mu seže v desnico in reče s komaj zadušnim ihtenjem:

"Iskrena hvala! Hvala vam, ki me niti ne poznate, pa se izpostavljate nevarnosti radi mene."

Bavois pa samo zmigne z rameni.

"Meni se zdi, da moja stara koža ni tako dragocena kot je vaša. Ako se nama ne posreči, tedaj bodo obema odsekali glavo z isto sekuro. Toda nič se ne bojte. Uspeh je naš. Pa nehajva govo-

riti in pojdiva na delo."

Po teh besedah potegne izpod svoje suknje močan železen drog in malo steklenico žganja, kar vse polži na postelj.

Potem pa vzame svečo in zamahne z njo petkrat ali šestkrat pred oknom.

"Kaj pa vendar delate?" ga vpraša baron.

"To je znamenje vašim prijateljem, ki morajo zvedeti, da dobro napredujemo. Nahajajo se spodaj in čakajo na naju. Glejte, nam že odgovarjajo."

"In sedaj," reče vojak, "je vse dobro. Dajte, da vidim, kako daleč ste že prišli z delom pri omrežju?"

"Saj sem komaj začel," šepeta Escorval.

Korporal si ogleda delo.

"Nu, dosti niste naredili," reče, "toda jaz sem bil kovač svoje dni in znam vrteti pilo."

Z žganjem namoči pilo, ki sedaj trikrat hitreje deluje, nakar vzame železni drog, s katerim se upre v zidovje, baronu pa naroči, da postavi leščerbo na mizo, vzame v roke časopis in bere glasno toliko časa, dokler ne bo gotov z delom.

Na ta način sta lahko preslepila stražnike zunaj, ki niso mogli slišati udarcev pile. Leščerba je bila postavljena tako, da je njej sijaj zakrival okno, ki je bilo popolnoma v senci. Enkrat je prišel eden izmed vojakov v sobo

in baron ga je slišal, kako je po odhodu pripovedoval svojim tovarišem zunaj:

"Pravkar sem pogledal jetnika. Je zelo blede in oči se mu mrzlično svetijo. Da si preganja dolgčas čita glasno iz časopisa. Korporal Bavois pa pri oknu gleda ven."

In dočim je Bavois pilil in delal je baron čital in čital.

Že je prečital baron ves časopis in je nameraval začeti od kraja, ko mu namigne stari vojak pri oknu, da preneha.

"Pol naloge je dovršene," reče šepetaje. "Spodnji del mreže je prepiljen."

WPA DELAVCI stanujoči v 23. vardi!

Pojdite v torek 3. oktobra v volivne koč

in glasujte za

COUNCILMANA

X| John M. Novak

To je mož, ki je neutrudljivo delal za vaš blagor.

V času brezposelnosti in brezdelja je bil on vaš najboljši prijatelj ter je delal za one, ki so potrebovali pomoči v sili.

Obdržite ga v uradu, da lahko še naprej dela za vas.

IZVOLITE PONOVO

X| John M. Novak

COUNCILMANOM 23. VARDE

Issued by the Committee to
Re-Elect John M. Novak
Councilman of 23d Ward

IZVOLITE

X| Joe Poznik

COUNCILMANOM
32. VARDE

Zmožen - priden - zanesljiv

32. varda potrebuje takega moža.

VOLIVCI 28. VARDE!

VOLITE
V
MESTNO
ZBORNICO

Max F. Traven

ki je
zmožen, agilen, energičen
in ki bo posvetil
ves svoj čas v korist
varde

X| MAX F. TRAVEN

VOLITE ZA

X| Anne Dorrington

za
MESTNO ZBORNICO
IZ 32. VARDE

Za boljše interese 32. varde.

AMERICAN RADIATOR PRODUCTS
WOLFF HEATING CO.

GREJNI INŽENIRJI

Gorak zrak, para, vroča voda, plin,
olje, air conditioning. — Popravljamo
vse vrste furnize in boilerje.

NOBENE GOTOVINE TAKOJ,
PLACATE V TREH LETIH

Urad in razstava vseh predmetov
na

715 E. 103 ST. GLENVILLE 9218
Vprašajte za našega zastopnika — Štefan Robash

Ohranite ta kupon, je vreden 25¢

Ta kupon in 75c je za vstopnino
dvem osebam na petkovo zabavo
v dvorani cerkve sv. Vida, točno
ob pol devetih zvečer.

Ohranite ta kupon, je vreden 25¢

VOLITE ZA...

X| Adam J. Damm

ki je kot javni uradnik vedno vršil
svojo službo pošteno in vestno.

X| Adam J. Damm

ZA ŽUPANA
V CLEVELANDU

